

The logo for EDINA, with each letter in a different color: E (blue), D (green), I (pink), N (orange), A (red).The Erasmus+ logo, consisting of the word "Erasmus" in blue and a plus sign in a lighter blue.

OEFENING 2: Leerkrachten inspireren!

Lees de getuigenissen van deze leerkrachten en beantwoord de volgende vragen:

1. *Op welke manier differentiëren zij?*
2. *Welke aspecten zie je toepasbaar in jouw lessen?*

Greet, AN-leerkracht

“Mijn lesdag aan Anderstalige Nieuwkomers begint met een kwartiertje drill. Het klinkt raar, maar de leerlingen vinden dat heel leuk. Ik train hen op woordenschat en zinsstructuren die echt nodig zijn, zonder te differentiëren. Ik geef korte instructies, die ze onmiddellijk moeten uitoefenen. Mijn eigen variant op de Total Physical Response- methode. Wie het even niet weet, ziet natuurlijk onmiddellijk wat zijn klasgenoten doen, en kan zo op de kar springen. Daarnaast oefen ik ook op het herkennen van klanken: ik leer hen horen of woorden rijmen, welke letters verschillen enz...

Daarna werk ik thematisch. Aan de hand van een thema (zoals Kledij en Mode), breng ik nieuwe woordenschat aan, lezen we teksten, maken de leerlingen opdrachten. Mijn wapen om de differentiëren is mijn fluostift. Ik voorzie enkele oefeningen om de voorkennis te toetsen. Op basis daarvan duid ik bij iedereen afzonderlijk oefeningen aan op haar/zijn niveau. Soms zet ik leerlingen samen als ze dat kunnen gebruiken. Of ik laat hen op internet eerst een tekst opzoeken in hun moedertaal, over hetzelfde thema. Die dient dan als opener. En natuurlijk liggen woordenboeken centraal in de klas. Bij het voorbereiden voorzie ik dus veel verschillende opdrachten. Het differentiëren zelf doe ik in de les. Ik sta al 8 jaar voor de Anderstalige Nieuwkomers in. Ondertussen is het differentiëren routine geworden”.

Wim, leerkracht geschiedenis

“Het was niet eenvoudig om een anderstalig meisje in het 4^e jaar in de klas te krijgen voor mijn vak, geschiedenis. Samen met de leerlingbegeleider en de leraar Nederlands stippelden we voor haar een apart traject uit. In de les Nederlands kreeg ze aangeleerd hoe ze zelfstandig teksten kon verwerken: ze leerde eenvoudige schema's te maken, kon snel met vertaalsoftware werken, legde terminologielijsten aan voor alle zaakvakken. De leerlingbegeleider zat 2 uur in de week met haar samen om aan pre-teaching te doen van vakterminologie. Ik maakte voor haar ook aangepaste toetsen: waar andere leerlingen een kort essay moesten schrijven als antwoord op een open vraag, gaf ik haar een tekst waarin ze de belangrijkste kernwoorden in de juiste context moest gebruiken. Die toets kan ik hergebruiken: de toestroom van Anderstalige Nieuwkomers wordt steeds groter. “

Voorbeeld schrijfkader “De industriële revolutie”

a) In welke eeuw begon de industriële revolutie? _____ eeuw

b) Hoe is de industriële revolutie ontstaan? Vul de volgende tekst verder aan.

Vul de volgende termen in op de juiste plaats EN leg uit wat deze betekenen: industriële revolutie, agrarische revolutie, demografische groei. Schrijf in zinnen!

Eerst was er een _____, dit betekent: _____

Dan was er een _____, dit betekent: _____

Dat had tot gevolg dat:

1. _____

2. _____

Tot slot was er een _____, dit betekent: _____

Voorbeeld van een schrijfkader voor het vak geschiedenis.

Inge, leerkracht Aardrijkskunde 3^e jaar secundair

“Ik laat mijn leerlingen een beschrijving maken van hun eigen regio: waar bevinden zich de economische activiteiten, waar wonen de mensen, hoe ziet het landschap eruit, welke conclusies leiden ze daaruit af... Dat is letterlijk een eindterm voor mijn vak. Voor de 4 Anderstalige Nieuwkomers in mijn klas was dat te ontoegankelijk. En toch vond ik het belangrijk dat ze belangrijke termen zoals “bevolking”, “demografie”, “platteland”, “economische activiteit” in de juiste context kunnen gebruiken. Voor hen vertrok ik vanuit de woordenschat: ik liet hen de woorden opzoeken in hun moedertaal en een artikel zoeken in hun moedertaal over dat begrip. Daarna vertaalden ze het woord naar het Nederlands en maakten ze er een mindmap rond van zaken die ze daarmee in verband kunnen brengen in onze regio. Die tussenstap doe ik nu voor alle leerlingen. Het leert hen hun gedachten te ordenen”.

Jonas, leerkracht 6^e leerjaar lagere school

“Ik wil mijn leerlingen goed voorbereiden op de middelbare school. Daarom leer ik hen onder andere om vergelijkingen te maken en die neer te schrijven in tekstjes. Zo vraag ik hen bijvoorbeeld om de verschillen en gelijkenissen tussen het Katholieke geloof en de Islam in kaart te brengen. Normaalgezien kunnen ze dat neerschrijven in een 20-tal zinnen. Voor anderstalige leerlingen maak ik een aanpassing. Zij krijgen een blad met 2 kolommen: verschillen en gelijkenissen. Ik verwacht van hen dat ze in elke kolom 5 relevante zaken kunnen schrijven. Ik overloop de lijst met hen, en ze kunnen mondeling toelichten wat voor mij onduidelijk is. Zo krijg ik een even goed zicht op hun beheersing van de leerstof”.

Marthe, OKAN-leerkracht

“Eerlijk, ik geef heel graag grammatica-lessen. Daarom ben ik ook lerares Nederlands. Dit jaar geef ik les aan een groep van 9 Afghaanse jongens van 17 jaar. Ze zijn nog nooit naar school gegaan. In het begin ergerde ik me dood aan het feit dat ze geen schoolse vaardigheden bezaten en dat ik mijn passie voor taalstructuur niet kon tonen. Die schoolse vaardigheden heb ik langzaam opgebouwd, met vooraan een grote klok in de klas. In week 4 konden ze zich maar 1 minuut in stilte op een opdracht concentreren. Dat lukt nu al gedurende 10 minuten! Elke week een halve minuut erbij. Maar ze houden vooral van de namiddag: dan trek ik de straat met hen op. We bezoeken een bedrijf in de buurt, een winkel, een kinderdagverblijf, een bouwwerf, een middelbare school, we nemen het openbaar vervoer... In de voormiddag bereid ik hen daarop voor, en de dag erna bespreken we alles na. Breed leren heet dat: kijken hoe de buurt versterkend kan werken voor het leerproces van je leerlingen. Binnenkort gaan ze een halve dag mee eten rondelen in het woonzorgcentrum om de hoek. Dat wordt de eerste keer dat ze ook echt in interactie gaan. Ik merk dat ze dat best spannend vinden”.

Nele, lerares lagere school

“Mijn school heeft amper middelen om anderstalige nieuwkomers te omkaderen. En toch heb ik drie Anderstalige Nieuwkomers uit Syrië in mijn klas. Ze kwamen naar school in november. We hielden een Syrische dag met hulp van de ouders van één van de leerlingen, met veel aandacht voor de mooie geschiedenis van dat land. Drie andere leerlingen werden hun taalbuddy. Ze zorgden voor een rondleiding op de school en zorgen ervoor dat ze 's middags niet alleen op de speelplaats staan. Maar ik zorg ervoor dat ze regelmatig met al hun nieuwe klasgenoten samenwerken. Soms begrijpen ze er helemaal niets van, daar ben ik zeker van. Maar toch vind ik dat geen verloren tijd. Met hun ogen pikken ze ongetwijfeld heel veel op. Als ik het zo uitreken, probeer ik 1 uur per dag intensief met hen bezig te zijn. Ik laat de andere leerlingen in groepen werken en duid daarin verantwoordelijken aan. Zo kan ik aan de nieuwe leerlingen ons schrift aanleren en de basiswoordenschat versterken.”

Evert, leraar 4^e jaar Lagere School, Schaarbeek

“Ik houd per opdracht bij wie op welk niveau zit. Zo bepaal ik welke ondersteuning de leerlingen zullen krijgen tijdens de volgende lessen over dit thema. Bijvoorbeeld: bij een reeks oefeningen voor wiskunde, laat ik de leerlingen aan een reeks vak 8 opdrachten. Ze verbeteren elke opdracht zelf aan de hand van verbeterleutels. Nadien tonen ze me hun volledige reeks en vul ik volgend schema in. Op basis daarvan maak ik de voorbereiding van de volgende les:

<i>Vaardigheid:</i>			
<i>Opdracht:</i>			
<i>Niveau bereikt</i>	<i>Maakt vooruitgang</i>	<i>Beginnersniveau</i>	
		<i>Nood aan instructie</i>	<i>Nood aan extra basis</i>
<i>Extra uitdaging volgende les:</i>	<i>Opvolging volgende les:</i>	<i>Ondersteuning volgende les:</i>	<i>Ondersteuning volgende les:</i>
<i>Afwezig :</i>			